

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ № 4/09.06.2020 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 09.06.2020 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Александър Кашъмов
Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Даниела Тренчева
Диляна Илиева
Илия Вълков
Ирина Недева

изслуша доклада по жалба с вх. № 07-007/2020 г. на Б. М. срещу публикация в сайт „Varna24.bg“, по повод статия «Една инстанция дели 6 пъти арестуван хирург от връщане на работа във Варна», която според жалбоподателя нарушава разпоредби на Етичния кодекс на българските медии.

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата, заведена с вх. 07-007/2020 г. г е допустима предвид обстоятелствата, че е подадена в срок, отнася се до нарушение на Етичния кодекс на българските медии и формално съдържа всички необходими реквизити. Във връзка с чл. 10, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, е потърсено становище на медията. Отговор не е получен.

II. ЖАЛБА

Жалбоподателят протестира срещу самата статия, т.е. срещу цялото ѝ съдържание и самото ѝ наличие. Според него тя не отговаря на истината, нарушава личното му пространство и «дезинформира населението». Б.М. твърди, че няма «шест ареста» и твърди нарушаване на неговата презумпция за невинност.

В жалбата се отправят следните искания към Комисията по журналистическа етика:

Да «нареди» премахването на статията от интернет-пространството, заедно «с линковете и снимките», както и отговорните за публикацията «да бъдат санкционирани».

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

Жалбоподателят пледира за нарушение на почти всички разпоредби на Етичния кодекс, а именно:

1.1.3. Няма да подвеждаме обществото и ясно ще посочваме къде са използвани манипулирани текстове, документи, образи и звуци., 1.1.5 В коментарите и анализите ще се стремим да представяме разнообразни мнения и гледни точки., 1.1.6 При отразяване на спорове ще се стремим да дадем възможност на засегнатите страни да изразят своята позиция., 1.2.1 Ще публикуваме ясна и достатъчно забележима поправка, щом бъде доказано, че е публикувана неточна или подвеждаща информация, и ще се извиним, ако е необходимо., 1.2.2 Ще предоставяме право на отговор на лица и организации, засегнати пряко от неточни или подвеждащи публикации., 1.3 Източници, 1.3.1 Ще се стремим да проверяваме информацията преди нейното публикуване, като търсим и използваме различни източници, и доколкото е възможно ще посочваме нейния произход., 1.3.4 Винаги ще посочваме, когато информацията не е потвърдена., 2. СЪБИРАНЕ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ, 2.1 Идентификация, 2.1.2 Ако използваме уловки, скрити камери и микрофони или друга специална техника, както и прикриване на професионалната си идентичност, това ще става, само ако няма друг начин да осигурим изключително важна за обществения интерес информация; ще посочваме в информацията, че са използвани такива методи., 2.2 Тормож, 2.3 Неприкосновеност на личния живот, 2.3.1 Уважаваме неприкосновеността на личния живот на всеки., 2.3.2 Ще избягваме публикуването на снимки и записи, направени извън обществените места, ако засегнатите лица не са съгласни., 2.3.3 Няма да засилваме мъката на хората, попаднали в беда или пострадали от престъпление, и ще съобщаваме такива информации със съчувствие и съдържаност., 2.3.5 Само особено важен обществен интерес може да оправдае намесата на медиите в личния и семейния живот., 2.3.6 Съгласно практиката на Европейския съд за правата на човека публичните лица се ползват с по-ниска степен на защита на личния живот и затова информация за техния личен живот може да бъде разкривана, но само когато се налага от обществения интерес., 2.4 Деца, 2.4.1 Ще проявяваме специална отговорност за спазване на правата на децата, включително и правото им да бъдат чути., 2.4.2 Няма да се възползваме от тяхната неопитност и доверчивост., 2.5 Дискриминация, 2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация., 2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията., 2.6.1 Спазваме презумпцията за невинност и не квалифицираме никого като 'престъпник' преди издадена присъда., 2.6.2 Ако сме информирани за обвинения срещу някого, ще съобщим и за изхода от съдебния процес., 2.7 Благоприличие, 2.7.1 Ще се придържаме към добър тон и благоприличие в нашите публикации., 3.4 Ние не приемаме каквито и да било лични, политически или финансови стимули, които могат да повлияят на нашата способност да предоставяме на обществото точна информация., 3.6 Няма да отразяваме събития или теми, в които имаме пряк личен интерес, или ще посочим личните си интереси, когато това има отношение към материала., 3.8 Ние няма да плащаме на източници за информация, но където

се наложи плащане, за да се получи информация, която обществото има право да знае, ние ясно ще посочим, че е било платено за нея., 4. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ В МЕДИИТЕ И МЕЖДУ МЕДИИТЕ, 4.1 Ние вярваме, че взаимоотношенията между медиите, както и между медийните професионалисти, работещи в тях, трябва да се характеризират с взаимно уважение и честна конкуренция, с цел запазване на авторитета на професията., 4.2 Ние вярваме, че обществото има право да знае кой притежава и контролира медиите., 4.3 Ние смятаме за неприемливи всички форми на плагиатство., 4.5 Кратки извадки от чужди материали могат да се използват без разрешение, но задължително трябва да се посочва от коя медия са взети., 5. ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС, 5.1 Нарушаването на условията на този Кодекс може да бъде оправдано, само ако се докаже недвусмислено, че е било в обществен интерес., 5.2 По смисъла на този Кодекс информацията “в обществен интерес” не бива да се обърква с информацията, която е “интересна на обществото”, 5.3 Една публикация е “в обществен интерес”, само когато: • Е в защита на здравето, безопасността и сигурността; • Съдейства за предотвратяване и разкриване на тежки престъпления и злоупотреба с власт; • Предпазва обществото от опасността да бъде сериозно заблуждавано.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Няма становище на ответната страна.

V. ФАКТИ

Статията е информационна, с приложена снимка. Поради нейната краткост, я цитираме в цялост:

«Една инстанция дели 6 пъти арестуван хирург от връщане на работа във Варна

От решението на последната съдебна инстанция – ВКС, зависи дали лекар със солидно присъствие в криминалните хроники и богат набор срещи с Темида в последните години ще има възможност отново да лекува пациенти във варненската МБАЛ “Света Анна”, в която влизат над 90 процента от спешните хирургични случаи в Североизточна България.

След броени дни се очаква съдебното заседание по заведеното от д-р Б. М. дело срещу последния му работодател, което цели възстановяване на работа като хирург във варненската Окръжна болница, научи Varna24.bg.

Д-р Б. М. е познат на следствените органи и на съдебните състави в четири града – Варна, Добрич, Разград и Шумен.

Последното произнасяне по негов адрес е на Шуменски окръжен съд от 19 ноември 2019 г., с което е потвърдена условната му присъда по случая “Писанцалъ”.

Обвинителният акт по него е на Районната прокуратура в Разград и е внесен още през октомври 2016 година. Той е за подбуждане към престъпление на вещи лице и за измама, извършена в съучастие с управителя на охранителна фирма от Кубрат Б. П., бивш съдебен заседател в Окръжен съд-Разград, към днешна дата вече покойник.

Предишните арести и дела на д-р М. са свързани предимно с изписването и препродажбата на лекарства с високо съдържание на наркотични вещества.»

Видно е, че статията е информационна по характер, а жалбоподателят има проблем със самото излагане на фактите, а не толкова с тяхната прецизност. Дали арестите са шест или

по-малко, е въпрос, който жалбоподателят може да оспори с искане за право на отговор, а не с искане за премахване на публикация или санкциониране на журналисти или издатели. Това не е първата жалба на Б. М., адресирана до Етичната комисия с подобна мотивировка, но срещу други издания. В 06-028 той настоява отразяването на поредното дело срещу него да спре, а журналистите да бъдат накарани да преустановят да пишат по въпроса и да публикуват снимката му. Тогава Етичната комисия обяви жалбата за недопустима поради отсъствието на предмет и конкретика. Този път известен предмет може да се намери в първото изречение – че арестите не са шест. Но конкретиката отново отсъства, огромното като обем съдържание на жалбата е разрито в странични или несъществени детайли, а основното искане отново е същото – премахване на публикации и санкции за журналисти, които са отразили информационно няколко продължителни съдебни битки.

VI. МОТИВИ

Без да изброява подробно всички пледирани членове от Етичния кодекс, Комисията не вижда доказателства за нарушение.

VII. РЕШЕНИЕ

Намира жалба с вх. № 07-007/2020 г. на Б. М. срещу публикация в сайт „Varna24.bg“, по повод статия «Една инстанция дели 6 пъти арестуван хирург от връщане на работа във Варна» **за неоснователна** по отношение на всички посочени разпоредби на Етичния кодекс на българските медии.

Етичната комисия обръща внимание на опитите нейната дейност да бъде използвана за натиск срещу журналисти, с искания за премахване на публикации и санкции за издатели. Нека жалбоподателите имат предвид, че саморегулацията не е цензура и не може да бъде.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

*Изпълнителен директор
на Фондация “НСЖЕ”*

Адриана Попова